

SVERIGE ÄR ETT LAND med stora avstånd långt uppe i norr. Utan effektiva flygförbindelser är landet inte konkurrenskraftigt som tillväxtnation. Andra länder verkar ha förstått detta bättre, skriver företrädare för flyg- och besöksnäring.

Sveriges tillgänglighet är hotad

Bristen på kommunikationer till Sverige blev uppenbar när fotbolls-hjälarna skulle flyga hem före mid-sommaren. De fick givetvis mellan-landa i Köpenhamn.

Sverige har ett perifert läge men genom historien har vi lyckats bemästra detta avståndshandikapp genom bra kommunikationer. Sveriges fantastiska utveckling genom tiderna har byggts på bra logistik och tillgänglighet. Håller vi på att tappa bort dessa förutsättningar för konkurrens med omvärlden?

Flyget är det överlägset viktigaste transportmedlet för omvärldens tillgång till Sverige och för långa resor inom Sverige.

Utan effektiva flygförbindelser är Sverige inte konkurrenskraftigt som tillväxtnation. Kongressdeltagare, affärsmän och andra Sverige-besökare accepterar inte onödiga mellanlandningar och byten.

Stockholm har excellenta möjligheter att bli ett kraftcentrum i en ny Östersjöregion. Vi talar då om en region där Norden, nordvästra Ryssland, Estland, Lettland, Litauen och stora delar av Polen ingår. The Baltic Sea Region – är en marknad som omfattar totalt cirka 105 miljoner människor. Flygtrafiken till stora delar av denna region skyddas dock av bi-lateralavtal vilket gör att det potentiella handelsutbytet bromsas.

Vi svenskar verkar sakna insikt om vikten av att befästa Sveriges och Stockholms roll som nav i den nya regionen inför den stundande EU-utvidgningen.

Dessvärre för Sverige verkar andra har förstått detta bättre. Öresundsregionen, med Köpenhamn, Danska turistrådet och flygbolag öppnar det sk IMO-projektet med 100 Mkr i EU-stöd, med syfte att förstärka Kastrups roll. Helsingfors får utökad direkttrafik till Asien och USA.



Sverige behöver kommunikationer för sin utveckling och Arlanda skulle kunna ta emot många fler flygplan, skriver författarna.

FOTO: LENNART NYGREN

Vad händer samtidigt i Sverige och Stockholm? USA-bolagen har övergett Arlanda. SAS Asientrafik går via Köpenhamn, inte direkt Arlanda. SAS nya USA-linje går via Kastrup. SAS neddragning av trafik, beröende av SAS ekonomiska situation, drabbar i första hand Sverige. Färre resenärer och nya avgifter på flygresandet gör Arlanda till en mindre effektiv transitplats och tillväxten sker i Köpenhamn, Helsingfors eller Berlin som tar täten som inkörsportar till Norden och Östersjöregionen. Arlanda borde växa men backar!

Arlanda har - till skillnad från Köpenhamn, Helsingfors och andra huvudstadsflygplatser i norra Europa - inte återvunnit efterfrågan på resor efter 11 september.

Det finns flera skäl till detta, bland annat telekomkrisen och utflyttning av huvudkontor från Sverige. Men även bristen på flygutbud skapar svårigheter att hantera efterfrågan på besök, konferenser och turism.

Blir det för dyrt och besvärligt att resa hit - eller inom Sverige - riskerar vi att bli ett "Europas Norrland".

Å andra sidan stärks vårt eget Norrland och andra glesa delar av

Sverige om Arlanda får ett bättre nät av direktflyg till omvärlden. Stockholms och Arlandas positiva utveckling ligger därför i hela landets intresse.

Stockholm och Arlanda bör kunna inta en starkare position. Newsweek (den 11 mars) beskrev närmast lyriskt Stockholm och dess funktion som de facto huvudstad i den baltiska regionen, en roll som kan förstärkas när EU utvidgas. Att Arlanda utvecklas till en matarflygplats till Kastrup eller Helsingfors, måste därför avväjas. Höjda avgifter på Arlanda motverkar att flygbolag väljer Arlanda för expansion. Nyinvesteringar för flera miljarder på Arlanda - en ny bana och terminal - kommer inte till full användning.

Nya krav på flyget efter händelserna den 11 september kommer att sätta Arlanda i en ännu svagare ekonomisk sits.

I Sverige vill regeringen att alla terrordsyddskostnader skall betalas av passagerarna - något som avviker från vad EU-parlamentet sagt och vad som gäller i Norge och Finland. Detta skadar ytterligare Arlandas konkurrenskraft.

Satsa på kommunikationer för tillväxt i hela landet.

Vid sidan av det klassiska näringslivet är rese och turistindustrin en nödvändig tillväxtnäring för svensk samhällsekonomi. Några fakta:

- ✓ Den är världens största industri, globalt sett,
- ✓ Den växer snabbare än varje annan industri,
- ✓ Den omsätter i Sverige cirka 148 miljarder kronor, mer än många tillverkningsindustrier,
- ✓ Den sysselsätter i Sverige cirka 127 000 helårsarbetsbete.
- ✓ Den har ett exportvärde på 44 miljarder kronor, samma storleksordning som tex läkemedelsindustrin.

För att denna industri skall kunna växa i Sverige krävs ett effektivt flygsystem och en navflygplats i Sverige - Arlanda - med bra direktförbindelser. Flyget och turismen är helt beroende av varandra. Nu behöver vi fokus från politiskt håll på alla de problem/möjligheter som gäller för Sveriges rese- och turistindustri. Vi har en turistminister och regionminister - Ulrica Messing - vars ansvarsområde och Framtidsprogram är helt beroende av att hela Sveriges tillgänglighet med flyg är god. Tillsätt en "task force" för att snabbt utarbeta en handlingsplan för ett konkurrenskraftigt kommunikationsnät. Svensk rese- och turistindustri ställer garanterat upp och medverkar i detta arbete.

CHRISTER ASPLUND

näringslivsdirektör & vd Business Arena Stockholm

TOM BEYER

vd Stockholmsmässan

BENGKT KLAESSON

vd Stockholm Convention Bureau

HARALD ROSÉN

generalsekreterare Svenskt Flyg

BENGTH SAHLBERG

professor ETOUR

KARL-ERIK STRAND

vd Sveriges Rese- och Turistråd